

# EWALUACJA ZAJĘĆ ARTYSTYCZNYCH

---

REALIZOWANYCH W DOMU KULTURY DOROŻKARNIA  
W SEZONIE ARTYSTYCZNYM 2019/2020



ZESPÓŁ BADAWCZY: **Julia Bednarek**, , **Iwona Okupska** , **Katarzyna Radziszewska**, **Krzysztof Wilkowski**

RAPORT Z EWALUACJI: **Julia Bednarek**

DOM KULTURY DOROŻKARNIA  
WARSZAWA 2020

## SPIS TREŚCI

---

|  |           |
|--|-----------|
| <b>WSTĘP</b> .....   | <b>2</b>  |
| CELE EWALUACJI .....   | 2         |
| METODOLOGIA I NARZĘDZIA BADAWCZE .....                         | 3         |
| HARMONOGRAM .....  | 3         |
| KRYTERIA EWALUACJI.....  | 4         |
| <b>UCZESTNICY I UCZESTNICZKI ZAJĘĆ</b> .....                   | <b>5</b>  |
| OCENA ZAJĘĆ I ICH ELEMENTÓW PRZEZ UCZESTNIKÓW.....             | 6         |
| OCENA KORZYŚCI Z UCZESTNICTWA PRZEZ UCZESTNIKÓW.....           | 8         |
| OCENA KWESTII ORGANIZACYJNYCH PRZEZ UCZESTNIKÓW .....          | 9         |
| PROPOZYCJE UCZESTNIKÓW I UCZESTNICZEK ZAJĘĆ.....               | 11        |
| <b>PROWADZĄCY I PROWADZĄCE ZAJĘCIA</b> .....                   | <b>13</b> |
| OCENA REALIZACJI ZAJĘĆ I ICH ELEMENTÓW PRZEZ PROWADZĄCYCH..... | 14        |
| KORZYŚCI Z UCZESTNICTWA WYODRĘBNIANE PRZEZ PROWADZĄCYCH .....  | 19        |
| OCENA KWESTII ORGANIZACYJNYCH PRZEZ PROWADZĄCYCH.....          | 21        |
| PROPOZYCJE PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA .....                          | 22        |
| <b>PODSUMOWANIE I REKOMENDACJE</b> .....                       | <b>24</b> |
| <b>ANEKS</b> .....   | <b>27</b> |

## WSTĘP

---

Dom Kultury Dorożkarnia w dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy jest publiczną instytucją kultury, która od 20 lat przygotowuje i realizuje ofertę zajęć artystycznych oraz działa ze społecznością lokalną na terenie osiedla Siekierki w Warszawie. Na początku głównymi odbiorcami i odbiorczyniami naszych działań były dzieci i młodzież, lecz obecnie są to również dorośli.

Ze względu na chęć oceny proponowanej oferty w sezonie artystycznym 2019/2020 oraz wskazanie kierunków do jej rozwoju czy modyfikacji, pod koniec trwania sezonu została przeprowadzona **ewaluacja wewnętrzna**. Głównie zależało nam na poznaniu opinii uczestniczek, uczestników oraz prowadzących, aby móc porównać je między sobą oraz przygotować ofertę na kolejny rok, która w jeszcze większym stopniu będzie dostosowana do ich potrzeb. Badanie było **ewaluacją ex-post**, przeprowadzoną po zakończeniu całego roku zajęć artystycznych.

Ewaluację została przeprowadzona przez 4-osobowy zespół: Julię Bednarek, Iwonę Okupską, Katarzynę Radziszewską oraz Krzysztofa Wilkowskiego. Wszyscy jesteśmy stałymi pracowniczkami i pracownikami Domu Kultury Dorożkarnia, lecz w zróżnicowany sposób odpowiadamy za całoroczną pracę z odbiorcami i odbiorczyniami działań Domu Kultury, co pozwoliło na uwzględnienie różnych perspektyw w procesie ewaluacji. W przygotowywanie narzędzi badawczych byli także włączeni prowadzący i prowadzące zajęcia oraz dyrekcja Dorożkarni. Z założenia bowiem ewaluacja zajęć miała być wspólną refleksją nad ofertą instytucji i dbałą wymianą informacji pomiędzy organizatorami a odbiorcami zajęć, na czym szczególnie nam zależało jako zespołowi badawczemu.

## CELE EWALUACJI

Na początku procesu ewaluacji wyodrębniliśmy następujące cele ogólne oraz szczegółowe:

1) **Zbiór danych** dotyczących danego sezonu artystycznego:

- przegląd statystyk i danych, którymi dysponujemy na temat uczestników zajęć w oparciu o system zapisów;
- uporządkowanie informacji dotyczących danego sezonu artystycznego: ilość grup, prowadzący, uczestnicy i uczestniczki, obszary tematyczne, stosowane metody pracy oraz zrealizowane cele dotyczące całorocznej pracy itp.;

2) **Ocena na ile udało się osiągnąć założone cele** podczas roku zajęć:

- ocena efektów rocznej pracy przez uczestników, opiekunów oraz prowadzących;
- weryfikacja jak propozycja programowa jest postrzegana przez odbiorców;
- refleksja prowadzących zajęć nad ich pracą oraz funkcjonowaniem instytucji;

### 3) **Wykorzystanie danych do modyfikacji oferty** i lepszego funkcjonowania instytucji.

- sporządzenie wniosków dotyczących: organizacji zajęć, zakresu zajęć, sprawdzonych metod działania, potrzeb prowadzących w zakresie warunków pracy itp.;
- zaproponowanie rozwiązań na kolejny sezon artystyczny w oparciu o wyniki ewaluacji.

Dodatkowo, nadrzędnym celem i powodem przeprowadzenia procesu ewaluacji była chęć stworzenia narzędzia badawczego i schematu działań, które mogą służyć do podsumowywania sezonu artystycznego co roku. Z tego względu na końcu niniejszego raportu przedstawiamy rekomendacje dotyczące wykonywania ewaluacji w kolejnych latach.

## **METODOLOGIA I NARZĘDZIA BADAWCZE**

Biorąc pod uwagę postawione cele badawcze zdecydowaliśmy się na ilościowe metody badawcze, gdyż zależało nam na zebraniu możliwie wielu odpowiedzi i opinii. Na początku zastosowaliśmy tzw. *desk research* czyli **analizę danych zastanych**, która składała się ze szczegółowej analizy raportu z ewaluacji zajęć stałych realizowanych przez Dom Kultury Doróżkarnia przeprowadzonej w 2018 roku przez Kolektyw Badawczy, a także zebrania danych z platformy do zapisów na zajęcia - *Biletyna*. Następnie przygotowaliśmy **kwestionariusze pytań** skierowane do dwóch grup badawczych: **uczestników/uczestniczek zajęć** (lub ich rodziców/opiekunów w przypadku małych dzieci) oraz **prowadzących zajęcia** w sezonie artystycznym 2019/2020. Ze względu na warunki epidemiologiczne w kraju oraz fakt, że od kwietnia część zajęć została zawieszona lub odbywała się w formule online, zależało nam na zastosowaniu internetowych narzędzi badawczych. Stąd dla obu grup został przygotowany formularz **ankiety elektronicznej CAWI** (ang. *Computer-Assisted Web Interview*). Jest to metoda zbierania danych, podczas której kwestionariusz jest wypełniany samodzielnie przez respondenta/respondentkę, co w naszym przypadku utrudnia zidentyfikowanie czy ankietę wypełniało dziecko, młodzież, osoba dorosła czy rodzic, lecz to rozróżnienie nie jest tak bardzo istotne z perspektywy postawionych celów badawczych, gdyż wszystkie grupy można określić jako odbiorców i odbiorczynie naszych działań. Zdecydowaną zaletą tego rodzaju techniki jest zaś jej stosunkowo krótki czas trwania oraz zredukowanie tzw. *efektu ankietera*, który mógłby zaistnieć w przypadku indywidualnych wywiadów. Ankieta przygotowana dla uczestników (znajdująca się w aneksie) składała się z pytań zamkniętych z kafeterią na skali Likerta, z pytań jednokrotnego wyboru oraz z nieobowiązkowych pytań otwartych, zaś kwestionariusz dedykowany prowadzącym był w całości oparty na pytaniach otwartych (również znajduje się w aneksie). Formularz ankiety elektronicznej został opublikowany za pomocą platformy Microsoft Forms i rozesłany do poszczególnych grup za pomocą wiadomości e-mail oraz strony internetowej *Strefa Zajęć*.

## **HARMONOGRAM**

Czas trwania ewaluacji został przewidziany na okres pomiędzy kwietniem a sierpniem 2020 roku. Etap przygotowań procesu ewaluacji rozpoczął się w maju 2020. Badania z udziałem uczestników i prowadzących odbyły się w dniach 22 - 30 czerwca 2020 roku. Podsumowanie pozyskanych danych i ich analizy oraz przygotowanie raportu miały miejsce w lipcu i sierpniu 2020. Poszczególne działania ewaluacyjne przebiegały według następującego harmonogramu prac:

|                          |   |
|--------------------------|---|
| <b>Kwiecień<br/>2020</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wdrożenie członków zespołu roboczego. w tematykę przeprowadzania ewaluacji.</li> <li>2. Spotkanie zespołu roboczego w celu: określenia celów ewaluacji, zidentyfikowania odbiorców, określenia przedmiotu ewaluacji, zaplanowania jej przebiegu, oszacowania zasobów potrzebnych do jej realizacji.</li> <li>3. Uporządkowanie ustaleń i spisanie planu.</li> </ol>   |
| <b>Maj<br/>2020</b>      | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Przygotowanie pierwotnej wersji narzędzi ewaluacji tj. ankiet internetowych.</li> <li>2. Spotkanie zespołu roboczego w celu weryfikacji obszarów wyodrębnionych w narzędziach ewaluacji, poddanie weryfikacji ich trafności i użyteczności.</li> <li>3. Konsultacja i testowanie narzędzi ewaluacji przez prowadzących i pracowników, uwzględnienie ich uwag i stworzenie ostatecznej wersji narzędzi.</li> </ol> |
| <b>Czerwiec<br/>2020</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rozesłanie próśb o wypełnienie ankiety do uczestników i prowadzących.</li> <li>2. Zbiór danych potrzebnych do analizy: danych zastanych – dokumentacji programowej, danych statystycznych dot. uczestników; danych ilościowych z ankiet.</li> </ol>   |
| <b>Lipiec<br/>2020</b>   | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Analiza danych, porównanie i uchwycenie różnic, opis opinii uczestników i prowadzących,</li> <li>2. Ocena programu zajęć i ich efektów w odniesieniu do uprzednio sformułowanych celów ewaluacji.</li> </ol>  |
| <b>Sierpień<br/>2020</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Raportowanie wyników - zaprezentowanie i upublicznienie wyników pracownikom, sformułowanie wniosków i rekomendacji, a także zaproponowanie rozwiązań na kolejny sezon artystyczny w oparciu o uzyskane wyniki.</li> </ol>   |

## KRYTERIA EWALUACJI

Podstawowymi kryteriami do oceny zgromadzonych danych w procesie ewaluacji były:

- **TRAFNOŚĆ** - określenie dopasowania celów, a także organizacji, formy, treści oraz przyjętych przez prowadzących metod do potrzeb i oczekiwań uczestników;
- **UŻYTECZNOŚĆ** - określenie zadowolenia ze zdobytych umiejętności i ocena możliwości zastosowania nabytych podczas zajęć umiejętności
- **SKUTECZNOŚĆ** - ustalenie stopnia realizacji założonych celów
- **TRWAŁOŚĆ EFEKTÓW** - ustalenie w jakim stopniu efekty działania będą trwać po zakończeniu zajęć

## UCZESTNICY I UCZESTNICZKI ZAJĘĆ

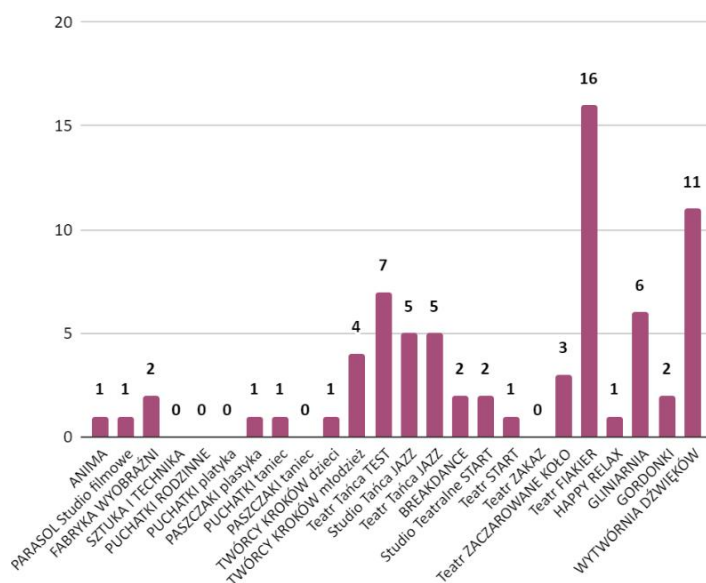
Według systemu internetowego *Biletyna*, który zbiera dane dotyczące zapisów na zajęcia artystyczne w Domu Kultury Dorożkarnia, w roku szkolnym 2019/2020 zapisanych było do nas **295 uczestników i uczestniczek zajęć**. Spośród nich **150 osób po raz pierwszy skorzystało z oferty Domu Kultury w tym sezonie**, a pozostali, czyli 145 osób, są z nami dłużej niż jeden rok. Zważając na dużą ilość projektów i wydarzeń weekendowych, okazjonalnych, społecznych, które dzieją się w Dorożkarni, jest to tylko część odbiorców naszych działań, lecz równocześnie jest to najbardziej stałe i reprezentatywne grono, które może ocenić funkcjonowanie instytucji bardziej całościowo.

Najliczniejszą grupą wiekową wśród uczestniczek i uczestników są osoby pomiędzy **8 a 15 rokiem życia** (108 osób) oraz **4 a 7 rokiem życia** (78 osób), co najprawdopodobniej wynika z wcześniejszego sprofilowania instytucji na wskazane grupy oraz z ogólnej tendencji rozwijania swoich zainteresowań przez dzieci i młodzież na zajęciach dodatkowych. W pozostałych przedziałach wiekowych (tj. do lat 3, 16 – 20 lat, 21 – 29 lat, powyżej 30 lat) liczba uczestników waha się pomiędzy 20 a 40 osób, w zależności od grupy. W zdecydowanej większości w zajęciach uczestniczą kobiety, gdyż jest to **231 kobiet**, podczas gdy mężczyźni jest prawie czterokrotnie mniej, czyli **64 mężczyzn**. Co szczególnie istotne, to **ponad połowa użytkowników zajęć (149) mieszka na osiedlu Siekierki** czyli w najbliższym sąsiedztwie Domu Kultury, zaś kolejna duża grupa to mieszkańcy dzielnicy Mokotów (81 osób, z wyłączeniem tych mieszkających na Siekierkach, które również są częścią dzielnicy Mokotów). Z dzielnic ościennych tj. Pragi Południe oraz Śródmieścia przyjeżdżało do nas po kilkanaście osób, zaś z pozostałych 15 dzielnic m.st. Warszawy gościliśmy po kilku uczestników.

O wypełnienie ankiety internetowej poprosiliśmy wszystkich uczestników i uczestniczki zajęć, którzy byli w czerwcu 2020 roku zapisani w systemie (tj. 280 osób) i otrzymaliśmy **70 zwrotów ankiet**, co znaczy, że **25% uczestniczek i uczestników** wypowiedziało się na temat naszej oferty. Należy przypuszczać, że wpływ na taki niski zwrot ankiet miała najprawdopodobniej

pandemia koronawirusa, która spowodowała zawieszenie realizacji zajęć w budynku Dorożkarni, a tym samym w sposób znaczący wpłynęła na intensywność kontaktów i responsywność odbiorców naszej oferty. Średni czas wypełniania ankiety wyniósł 7 minut, co wydaje się być odpowiednim i optymalnym czasem na tego rodzaju ankietę. W sezonie artystyczny 2019/2020 w Dorożkarni funkcjonowały **24 pracownie** wymienione na wykresie zamieszczonym obok (Wykres nr 1), a ankiety zostały wypełnione na temat 19 z nich (**76% pracowni**).

Liczba wypełnionych ankiet przez uczestników/uczestniczki poszczególnych zajęć



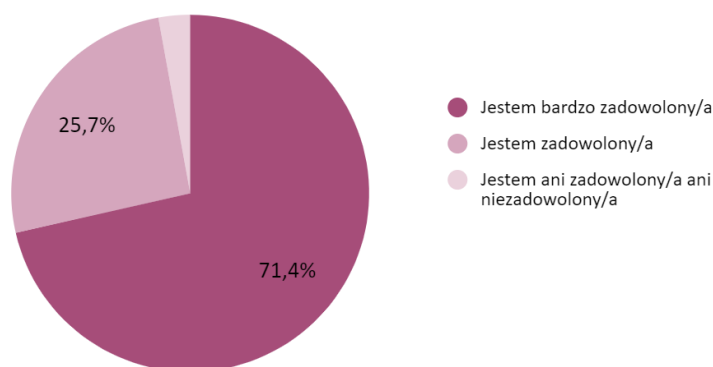
Wykres nr 1

## OCENA ZAJĘĆ I ICH ELEMENTÓW PRZEZ UCZESTNIKÓW

Jednym z założonych celów ewaluacji było zweryfikowanie jak odbiorcy i odbiorczynie postrzegają zaproponowaną ofertę, a także zbadania czy zajęcia spełniły ich oczekiwania. Zadane pytania w tej sekcji można przyporządkować przede wszystkim do kryterium trafności, które określa dopasowanie proponowanych treści, form, metod do potrzeb i oczekiwań uczestników.

Jak widać na umieszczonym poniżej wykresie nr 2, **97% ankietowanych było bardzo zadowolonych i zadowolonych z udziału w zajęciach** (68 osób), co pokazuje wysoką trafność proponowanych zajęć i ich formuły. Tylko dwóch uczestników nie oceniło jednoznacznie poziomu swojego zadowolenia lub niezadowolenia, a nikt z badanych nie określił się jako osoba niezadowolona lub bardzo niezadowolona.

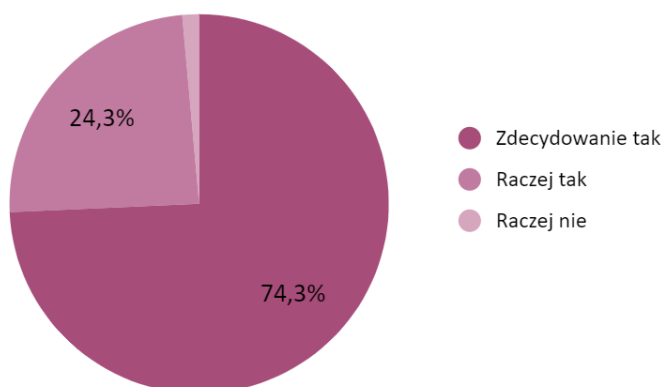
Jak oceniasz swoje ogólne zadowolenie z zajęć lub zadowolenie swojego dziecka? [N=70]



Wykres nr 2

Równie **pozytywne opinie** zostały wyrażone przez uczestników i uczestniczki, którzy wypełnili ankiety na temat **spełnienia ich oczekiwań wobec zajęć** (wykres nr 3). Odpowiedzi *zdecydowanie tak* i *raczej tak* udzieliło blisko 99% badanych, a tylko jedna osoba uznała, że zajęcia raczej nie spełniły jej oczekiwań.

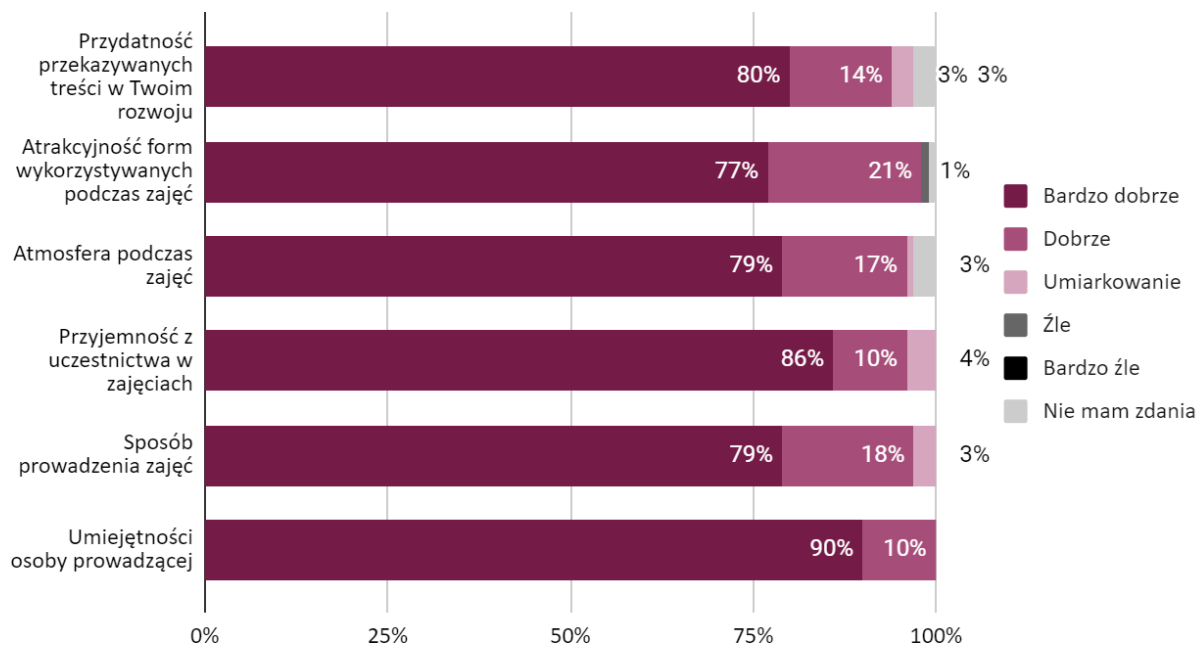
Czy zajęcia spełniły Twoje oczekiwania jako uczestnika/uczestniczki lub jako Rodzica? [N=70]



Wykres nr 3

Zapytaliśmy uczestników i uczestniczki o **ocenę poszczególnych elementów zajęć** takich jak: przydatność przekazywanych treści w rozwoju, atrakcyjność form wykorzystywanych podczas zajęć, przyjemność z uczestnictwa w zajęciach, sposób prowadzenia zajęć oraz umiejętności osoby prowadzącej. Odpowiedzi respondentów są widoczne poniżej, na wykresie nr 4. Wszystkie wskazane aspekty zostały ocenione bardzo dobrze lub dobrze przez 96-100% badanych, co świadczy o szczególnie wysokiej trafności, jak i skuteczności zajęć w ramach oferty 2019/2020. **W szczególności doceniono umiejętności osoby prowadzącej oraz sposób prowadzenia zajęć**, co w kontekście chęci reprezentowania przez naszą instytucję wartości takich jak partnerstwo i dbałość o więzi międzyludzkie jest wyjątkowo ważne. W jednej kategorii - atrakcyjność form wykorzystywanych podczas zajęć, została wybrana odpowiedź "źle", przez jedną osobę, co jest marginalnym wynikiem w kontekście pozostałych obserwacji.

Jak oceniasz poszczególne elementy zajęć? [N=70]



Wykres nr 4

Ankietowane i ankietowani mieli również możliwość odpowiedzi na nieobowiązkowe pytania otwarte, gdzie prosiliśmy ich o doprecyzowanie co lubili lub czego nie lubili na zajęciach, a także co najbardziej im się podobało lub wymagałoby zmiany w przyszłości. Chętniej udzielano odpowiedzi na pytania dotyczące pozytywnych aspektów (52 odpowiedzi) niż negatywnych (37 odpowiedzi), choć wiele z nich były krótkim wypowiedziami nie wnoszącymi dużo do analizy, na przykład: *nie było takiej rzeczy, wszystko było fajnie, trudno ocenić, bo covid, Baba Ci konika niesie*.

Jako **najczęściej doceniane elementy wymieniano prowadzących lub ich kompetencje** (36 razy), co na przykład komentowano następująco: *ilość zaangażowania prowadzącego zajęcia, Zajęcia były prowadzone bardzo profesjonalnie. X ma super podejście do młodzieży, Pan Y ma świetny kontakt z dziećmi i fantastycznie opowiada, w sposób dostosowany do dzieci*. Dość często w swobodnych komentarzach pojawiała się również **atmosfera panująca podczas zajęć** (12 razy), **aspekty techniczne zajęć** (8 razy) oraz **wolność twórcza** (6 razy). Pojedyncze



osoby wymieniły również takie rzeczy jak: możliwość rozwoju, możliwość grania spektakli i występów, prace dziecka wiszące na korytarzu.

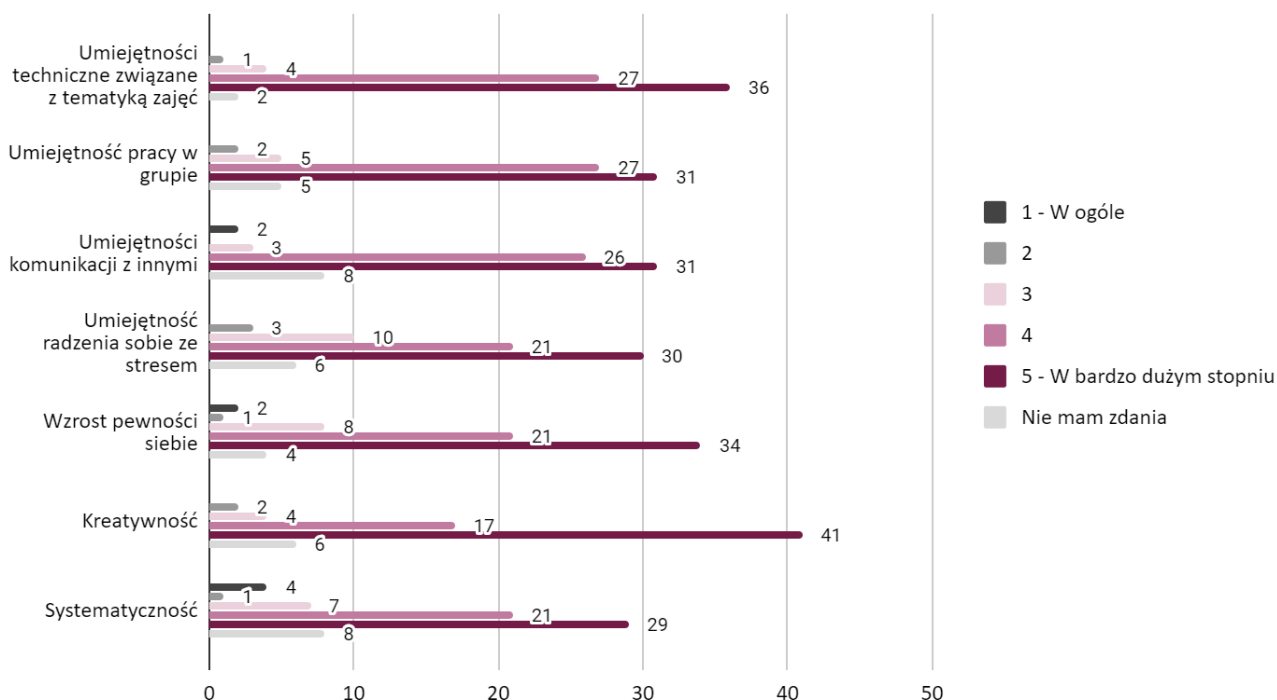
**Wśród elementów, które badani uznali za wymagające poprawy** lub takie, których nie lubili, **nie było jednoznacznych tendencji ani wielokrotnie powtarzających się obszarów**, co pokazuje, że nie są to kwestie bardzo problemowe i w większym stopniu wynikają z indywidualnych potrzeb czy obserwacji. Na pewno jednak warto wziąć je pod uwagę, więc przykładowe wypowiedzi były następujące: *duże dysproporcje zaawansowania w grupie, czekanie na wypalanie figurek, więcej koncertów i występów, Stan i czystość podłogi baletowej. Dysproporcja kosztu zajęć między Jazzem a Testem, Brak kostiumów i za krótkie spektakle, brak zaangażowania ze strony innych uczestników co wpływa na niekorzyść grupy, czasami zbyt duża powtarzalność danych ćwiczeń - przydałoby się urozmaicić kwestie ruchowe podczas zajęć.* Propozycje zmian oraz wynikające z wypowiedzi uczestników rekomendacje przedstawimy w dalszej części raportu.

## **OCENA KORZYŚCI Z UCZESTNICTWA PRZEZ UCZESTNIKÓW**

Kolejnym z założonych celów ewaluacji było pozyskanie opinii uczestników i uczestniczek na temat efektów ich rocznej pracy, a także określenie ich stopnia rozwoju i zadowolenia ze zdobytych umiejętności. Te kwestie wpasowują się w kryterium użyteczności i skuteczności zajęć proponowanych w ofercie, a poprzez utworzenie pytania z 5 punktową skalą odpowiedzi uczestnicy i uczestniczki sami oceniali swój rozwój podczas danego sezonu artystycznego. Projektując kwestionariusz ankiety zależało nam, aby położyć nacisk nie tylko na umiejętności techniczne, ale także tzw. kompetencje miękkie i nieoczywiste korzyści płynące z grupowego rozwoju artystycznego, jak na przykład wzrost pewności siebie, systematyczności czy umiejętność radzenia sobie ze stresem. Przygotowując ankietę zdawaliśmy sobie sprawę z tego, że możliwość zdobywania poszczególnych umiejętności różni się znacząco w zależności od tematyki i rodzaju zajęć, lecz aby móc zaproponować taką samą ankietę dla wszystkich użytkowników musieliśmy uwspólnić te kategorie oraz wybrać takie, które wydają się chociaż w małym stopniu występować we wszystkich pracowniach.

Jak widać na zamieszczonym poniżej wykresie nr 5 **znacząca większość przebadanych uczestników i uczestniczek (od 70 do 90% w zależności od kategorii)** uznała, że zajęcia **rozwinęły w bardzo dużym lub dużym stopniu** takie **umiejętności** jak: umiejętności techniczne związane z tematyką zajęć (np. technika tańca, śpiewu, techniki plastyczne), umiejętności pracy w grupie, umiejętności komunikacji z innymi, umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzrost pewności siebie, kreatywność czy systematyczność. Tylko w 2 obszarach tj. systematyczności oraz wzroście pewności siebie parę osób uznało, że zajęcia w ogóle nie zwiększyły tych kompetencji, co w dużej mierze mogło zależeć od charakteru pracowni. **Część respondentów miała problem (11% badanych), aby jednoznacznie ocenić swój rozwój** i w związku z tym wybierała odpowiedź **“nie mam zdania”**. Taki wybór może być związany z generalną trudnością w mierzeniu i ocenie kompetencji miękkich, więc i tak jednoznaczna ocena przez znaczącą większość badanych świadczy o ich wysokiej świadomości samych siebie.

Na ile uczestnictwo w zajęciach rozwinęło poszczególne umiejętności u Ciebie (lub u Twojego dziecka)? [N=70]



Wykres nr 5

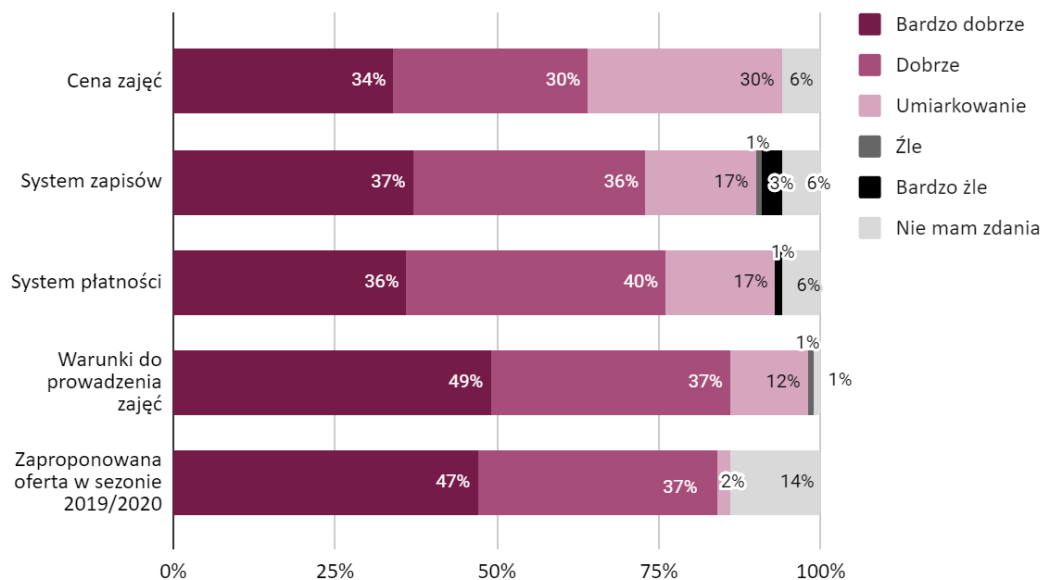
Bardzo pozytywne ocenie stopnia rozwoju poszczególnych umiejętności przez tylu badanych świadczy o **wysokiej użyteczności i skuteczności zajęć proponowanych w ofercie**. Spełniają one swoje podstawowe założenia, czyli sprawiają, że uczestniczki i uczestnicy nabywają nowe kompetencje dzięki edukacji artystycznej i mogą z nich korzystać również w życiu codziennym. Tym bardziej jest to ważne, że w pytaniu otwartym o konieczność dodania jakiś elementów czy nauki nowych umiejętności na zajęciach tylko 1 osoba odniosła się do tego obszaru i zauważyła potrzebę większej ilości elementów akrobatycznych. Poza tym inni badani nie wyrażali swoich konkretnych pomysłów w tym zakresie, choć wielokrotnie dzielili się spostrzeżeniami dotyczącymi funkcjonowania instytucji czy zaproponowanej oferty, lecz przytoczymy je w podrozdziale z propozycjami uczestników i uczestniczek zajęć.

## OCENA KWESTII ORGANIZACYJNYCH PRZEZ UCZESTNIKÓW

Kwestie formalne i organizacyjne dotyczące zapisów na zajęcia czy warunków lokalowych są drugorzędne w kontekście celów ewaluacji, lecz zdecydowaliśmy się ich nie pomijać, gdyż często w łatwy sposób można je ulepszyć czy dostosować do potrzeb odbiorców. Zapytaliśmy badanych o pięć obszarów: **cena zajęć, system zapisów, system płatności, warunki do prowadzenia zajęć** (np. dostępny sprzęt, warunki lokalowe) oraz **oferta zaproponowana w sezonie 2019/2020**. Wszystkie kwestie zostały ocenione **bardzo dobrze lub dobrze przez ponad 60% uczestników i uczestniczek**, którzy wypełnili ankietę, choć najbardziej docenili zaproponowaną ofertę oraz warunki do prowadzenia zajęć (powyżej 80%), a najmniej cenę. Negatywne opinie zostały wyrażone przez paru badanych w temacie systemu zapisów oraz systemu płatności, co nie jest zaskoczeniem, gdyż wiele osób dzwoni do instytucji w związku z problemami dotyczącymi platformy internetowej do zapisów. Stosunkowo duży procent

respondentów (14%) miał problem z oceną zaproponowanej oferty i wybrał odpowiedź "nie mam zdania". **Niewielka część osób odpowiedziała na pytanie otwarte dotyczące informacji, co wymaga poprawy**, lecz znalazły się tam kwestie dotyczące różnych obszarów ankiety, więc zostaną zebrane wraz z innymi propozycjami.

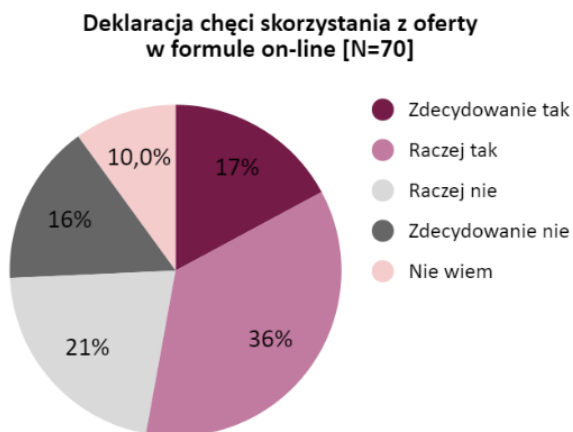
Jak oceniasz poszczególne elementy organizacyjne zajęć? [N=70]



Wykres nr 6

Zagadnienia poruszane w tej części ankiety i zaprezentowane na wykresie nr 6 w największym stopniu wpasowują się w kryterium trafności, które weryfikuje dopasowanie poszczególnych kwestii do potrzeb uczestników. W tych obszarach również można mówić o **wysokiej trafności działań oraz niewielkiej ilości barier czy problemów**, z którymi spotykają się uczestniczki i uczestnicy domu kultury.

Jedną z ważnych kwestii organizacyjnych, o którą osobno zapytaliśmy w ankiecie ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju, była **deklaracja chęci skorzystania z oferty w formule online**. Jak widać z poniższego wykresu nr 7 **zdania były podzielone**, gdyż 17% badanych było zdecydowanych, że tak, zaś 16% określiło zdecydowanie, że nie. Pozostałe opinie to "nie wiem", "raczej tak" lub "raczej nie", więc w



Wykres nr 7

dużo większym stopniu mogą ulec zmianie i **trudno jednoznacznie stwierdzić, ile uczestniczek i uczestników byłoby zainteresowanych taką formułą**. Ze względu na to, że zadano takie w innej ankiecie poświęconej tylko temu tematowi (osobny kwestionariusz wysłany uczestnikom na początku czerwca 2020 roku przez Iwonę Okupską), wyniki z tamtego badania mogą być bardziej miarodajne.

## PROPOZYCJE UCZESTNIKÓW I UCZESTNICZEK ZAJĘĆ

W zaprojektowanym kwestionariuszu ankiety znalazło się parę pytań otwartych, w których osoby wypełniające mogły zawrzeć swoje refleksje i pomysły na polepszenie oferty, zajęć czy funkcjonowania instytucji. Chociaż pytania te były przypisane do poszczególnych obszarów tematycznych (ocena elementów zajęć, ocena korzyści z uczestnictwa, ocena kwestii organizacyjnych) to wielokrotnie odpowiedzi dotyczyły wszystkich trzech lub jeszcze innych tematów. Dlatego też zdecydowaliśmy się je zebrać w jednym podrozdziale, aby w sposób bardziej klarowny zaprezentować inicjatywy uczestniczek i uczestników zajęć.

Zauważono problemy związane z **wygoda i komfortem uczestników podczas zajęć**, jak również podczas **przebywania w instytucji** i zaproponowano następujące rozwiązania:

- *Przydałaby się lepsza wentylacja na dole lub częstsze wietrzenie pomieszczeń po zajęciach;*
- *Niektóre grupy powinny być mniejsze, bo czasem bywa ciasno;*
- *W zimie dzieci zostawiają brudne buty pod ławką i jak się nie mieszczą to kombinują - warto zastanowić się nad miejscem na nie i szczególnie jesień/zima dostawić dodatkową ławkę koło portierni, aby więcej dzieci mogło przebrać się blisko drzwi (będzie czyściej);*
- *Warto poprawić stan i czystość podłogi baletowej, bo na zajęciach tanecznych to jest czasem problem;*
- *Większe pomieszczenie dla osób czekających na zajęcia i ew. rodziców z młodszym rodzeństwem, szczególnie w okresie jesień/zima jest to problem, bo nie można korzystać z placu zabaw;*
- *Przydałby się dystrybutor lub dostęp do wody pitnej;*
- *Uaktualnienie sprzętu w pracowni G.F. Parasol i zwiększenie promocji G.F. Parasol.*

Wiele osób przedstawiło też swoje **ogólne spostrzeżenia dotyczące oferty Domu Kultury oraz innych kwestii formalnych**:

- *Ciężko mi idzie płacenie przez Internet, bo słabo znam komputer i gubię się w przekierowaniach strony. Czy może też być inna forma zapisu?*
- *Więcej koncertów;*
- *Spektakle mogłyby być dłuższe i w pełnej formie. Brakuje też kostiumów.*
- *Zajęcia dla dorosłych w godzinach zajęć dzieci (równoległe);*
- *Proszę o zorganizowanie zajęć w okresie wakacyjnym. Z uwagi na sytuację związaną z COVID ograniczone zostały oferty dla dzieci;*
- *Więcej spektakli;*
- *Poszerzenie oferty dla rodziców;*
- *Więcej wydarzeń artystycznych np. sezonowych, wyjazdów na festiwale;*
- *Różne pory zajęć dla dzieci w tym samym wieku, bo w tym roku zajęcia plastyczne i teatralne dla 7-latków się pokrywały i musieliśmy wybierać.*

Część badanych zaproponowała też **poszerzenie oferty o konkretne zajęcia**, którymi byłiby zainteresowani:

- *breakdance dla młodszych dzieci;*
- *Nauka gry na instrumentach: pianinie i gitarze;*
- *Teatr dla studentów;*
- *Zajęcia z gry aktorskiej dla tancerzy;*
- *Zajęcia z jogi;*
- *Zajęcia dla dzieci młodszych (2,3-latków) przed przedszkolem;*
- *Zajęcia rozwijające budowanie relacji w grupie, otwierające dziecko;*
- *Fabryka wyobraźni - nie tylko w malarstwie, ale i sztuka słowa, ruchu;*
- *Zajęcia kreatywne.*

## PROWADZĄCY I PROWADZĄCE ZAJĘCIA

W sezonie artystycznym 2019/2020 w naszym Domu Kultury **zajęcia stałe prowadziło 15 osób**: Karolina Błasik, Izabela Borkowska, Stanisław Dębski, Szymon Gotowski, Melania Grzesiewicz, Marek Konopka, Dorota Kozieracka, Monika Kuczera, Jarek Mysona, Kamila Rańko, Jacek Różański, Darek Sikorski, Ewa Wałęcka, Patrycja Zarychta oraz Janusz Żabowski. O wypełnienie ankiety internetowej poprosiliśmy wszystkich prowadzących i prowadzące, z czego otrzymaliśmy 15 wypełnionych ankiet (tj. **100% zwrotu**). Wszystkie pytania skierowane w ankiecie do prowadzących były pytaniami otwartymi, co wymagało więcej czasu i namysłu od wypełniających. Ze względu na to, że była to forma refleksji nad danym rokiem pracy uznaliśmy, że nie powinna to być duża przeszkoda, a także zależało nam na zebraniu bardziej jakościowych danych na temat oferty i spostrzeżeń pracowników instytucji.

Wypełnione ankiety przez prowadzących i prowadzące zajęcia zawierają informacje dotyczące funkcjonowania **wszystkich 24 prowadzonych pracowni**, ukazując obraz obejmujący **11 obszarów aktywności realizowanych w DK** w ramach oferty zajęć stałych w sezonie artystycznym 2019/2020. Połączenie poszczególnych zajęć pod względem tematycznym daje możliwość zestawienia opinii prowadzących, którzy pracują w podobnym obszarze, ale przykładowo z inną grupą wiekową czy w innej formule oraz zaobserwowania podobieństw i różnic w celu poszukania najbardziej optymalnych rozwiązań czy sprawdzonych metod.

**Tabela nr 1** – Wykaz pracowni i obszarów aktywności w Doróżkarni w sezonie 2019/2020

| Lp. | Pracownie                                       | Lp. | Obszary aktywności    |
|-----|---|-----|-----------------------|
| 1.  | ANIMA   | 1.  | Animacja graficzna    |
| 2.  | PARASOL Studio filmowe                          | 2.  | Realizacja filmowa    |
| 3.  | FABRYKA WYOBRAŹNI Pracownia Rysunku i Malarstwa | 3.  | Rysunek i Malarstwo   |
| 4.  | SZTUKA i TECHNIKA                               | 4.  | Sztuka i Technika     |
| 5.  | PUCHATKI RODZINNE Pracownia plastyczna          | 5.  | Plastyka              |
| 6.  | PUCHATKI Pracownia plastyczna                   |     |                       |
| 7.  | PASZCZAKI Pracownia plastyczna                  |     |                       |
| 8.  | PUCHATKI Pracownia Taneczna                     | 6.  | Taniec                |
| 9.  | PASZCZAKI Pracownia Taneczna                    |     |                       |
| 10. | TWÓRCY KROKÓW (dzieci)                          |     |                       |
| 11. | TWÓRCY KROKÓW (młodzież)                        |     |                       |
| 12. | Teatr Tańca TEST                                |     |                       |
| 13. | Studio Tańca JAZZ                               |     |                       |
| 14. | Teatr Tańca JAZZ                                |     |                       |
| 15. | BREAKDANCE                                      | 7.  | Teatr                 |
| 16. | Studio Teatralne START                          |     |                       |
| 17. | Teatr START                                     |     |                       |
| 18. | Teatr ZAKAZ                                     |     |                       |
| 19. | Teatr ZACZAROWANE KOŁO                          |     |                       |
| 20. | Teatr FIAKIER                                   | 8.  | Pilates               |
| 21. | HAPPY RELAX                                     | 9.  | Ceramika              |
| 22. | GLINIARNIA Pracownia Ceramiki                   | 10. | Zajęcia dla maluszków |
| 23. | GORDONKI  | 11. | Wokal                 |
| 24. | WYTWÓRNIA DŹWIĘKÓW Pracownia wokalna            |     |                       |

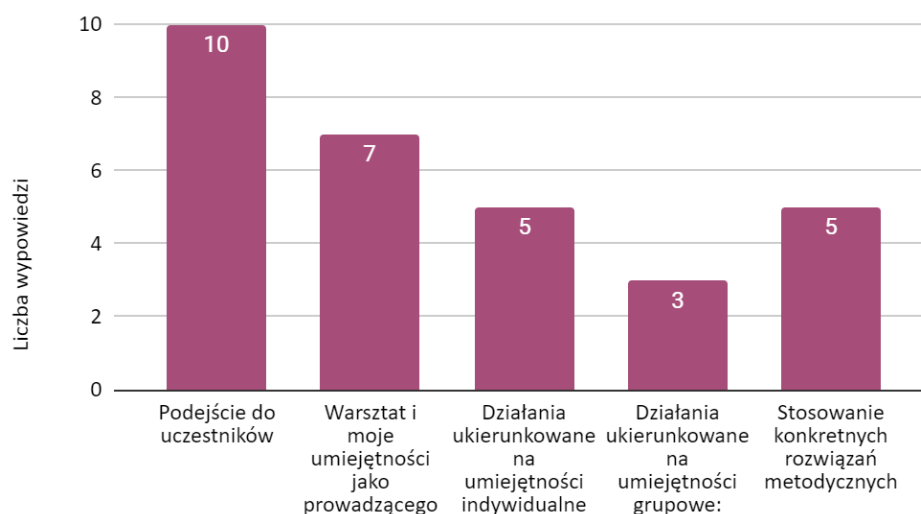
## OCENA REALIZACJI ZAJĘĆ I ICH ELEMENTÓW PRZEZ PROWADZĄCYCH

Jednym z założonych celów ewaluacji było zweryfikowanie tego jak osoby prowadzące zajęcia stałe oceniają efekty swojej rocznej pracy w ramach oferty na sezon artystyczny 2019/2020, a także zbadanie refleksji pracowników wobec skuteczności podejmowanych przez nich działań. Zadane pytania w tej sekcji można przede wszystkim przyporządkować do kryterium skuteczności oraz trafności. Prowadzący i prowadzące zostali zapytani o to jakie strony zajęć oceniają jako najmocniejsze, które rozwiązania i metody sprawdzają się w pracy z uczestnikami, co sprawiało im trudności, a także co oceniają jako swój największy sukces, który osiągnęli w ciągu minionego roku zajęć.

Wypowiedzi dotyczące najmocniejszych stron zajęć, a przy okazji skutecznych rozwiązań w pracy warsztatowej, dało się przyporządkować do 5 kategorii: podejście do uczestników, warsztat i moje umiejętności jako prowadzącego, działania ukierunkowane na umiejętności indywidualne oraz stosowanie konkretnych rozwiązań metodycznych. Ilość poszczególnych wypowiedzi nawiązujących do danej kategorii można znaleźć na wykresie nr 8.

Większość prowadzących za **najmocniejszą stronę** swoich działań uznało **odpowiednie podejście do uczestników** (pojawило się u 10 z nich), co opisywali między innymi jako: *dobry kontakt oraz relacja z uczestnikami oraz rodzicami, dobra komunikacja, indywidualne podejście i rozwijanie samoakceptacji swoich możliwości, prowadzenie rozmów o sztuce i życiu, otwartość na pomysły uczestników, wspieranie ich własnej wypowiedzi artystycznej, co na różnorodność twórczą i każde dzieło jest inne, luźna atmosfera, która sprzyja zaangażowaniu uczestników*. W dalszej kolejności pracownicy i pracowniczki wymienili **swój warsztat oraz swoje umiejętności jako prowadzących** (7 osób), którym określali takie rzeczy jak *profesjonalizm, dzielenie się wiedzą i doświadczeniem, rzetelność w przekazywanej wiedzy, autorskie tematy zajęć, przedstawienie własnych poglądów na sztukę, wypracowanie u uczestników innego spojrzenia niż komercyjne i takie, które jest w sieci i TV*.

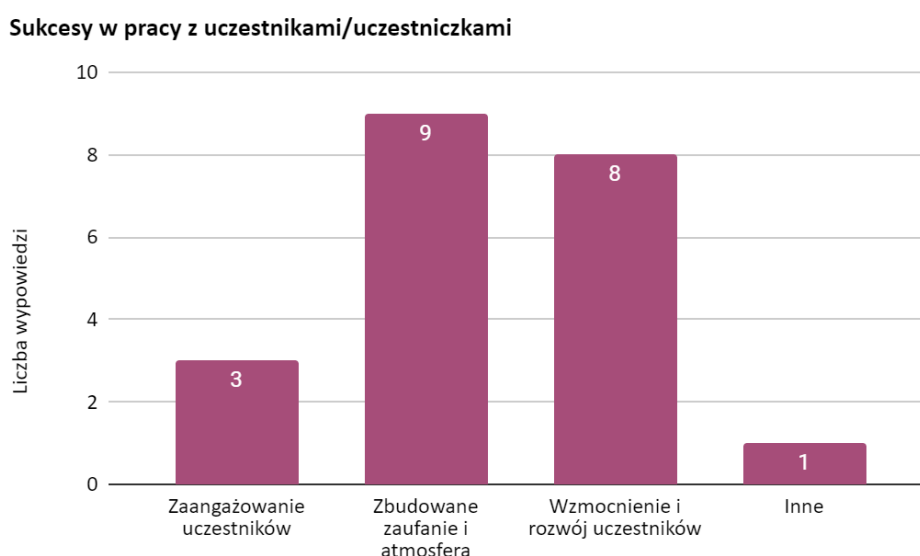
Mocne strony zajęć i sprawdzone rozwiązania



Wykres nr 8

Co trzecia osoba prowadząca zajęcia wysoko oceniła swoje **działania ukierunkowane na umiejętności indywidualne**, co było opisywane na podstawie konkretnych przykładów: *wzmocnienie mięśni osiowych, poprawa koordynacji* lub ogólnikowo jako *widoczne podwyższenie się umiejętności uczniów czy psychocieleśny rozwój uczestników na wielu płaszczyznach*. Tyle samo osób wskazało jako mocną stroną swojej pracy **stosowanie konkretnych rozwiązań metodycznych**, takich jak np. *formuła zajęć oparta na improwizacji, prace z lustrem, ćwiczenia oddechowe z rurką lax vox czy system zmienny zadań wymagających dużej ilości pracy i skupienia na przemian z zajęciami lżejszymi opartymi na zabawie z materiałem*. Najrzadziej odnoszono się do działań, które ukierunkowane były na umiejętności grupowe, lecz prowadzący wskazywali te aspekty w kolejnych pytaniach dotyczących nauki konkretnych umiejętności przez uczestników ich zajęć.

Jednym z postawionych celów ewaluacji była ocena efektów rocznej pracy, nie tylko przez uczestników, ale także przez prowadzących i prowadzące. Dlatego też zapytaliśmy ich o to, co oceniają jako swój sukces w pracy z uczestnikami/uczestniczkami zajęć, a także poprosiliśmy o opisanie konkretnych sytuacji, podczas których dostrzegli swoje sukcesy i rozwój uczestnika. Odpowiedzi na ogólne pytanie o osiągnięcia w pracy edukacyjnej można podzielić na 4 podgrupy: zaangażowanie uczestników, zbudowane zaufanie i atmosfera, wzmocnienie i rozwój uczestników oraz inne, a liczba wypowiedzi odnosząca się do danej kwestii znajduje się na wykresie nr 9.



Wykres nr 9

Spośród wszystkich, 9 prowadzących jako **swój największy sukces** uznało **zbudowanie zaufania** między prowadzącymi a uczestnikami, rodzicami, a także w grupie twórczej oraz **wytworzenie odpowiedniej atmosfery**, co opisywali następująco: *udało mi się stworzyć z dziewczynami atmosferę wzajemnego zaufania i sympatii, wytworzenie zaufania i przyjaźni poprzez wolność dokonywania wyboru kierunku artystycznego, świadomość, że opiekunowie wychodzą zrelaksowani z zajęć, utrzymanie uczestników kolejny rok w pracowni*. Prawie równie



dużo osób (8) wskazało jako swoje osiągnięcie **wzmocnienie i rozwój uczestników**, co można było dostrzec między innymi w takich wypowiedziach jak: *świadomość młodych ludzi, że ich pomysły są ważne i docenione, że nie trzeba się wstydzić własnych pomysłów; wielu uczniów zaczęło akceptować i poznawać własną barwę, zamiast naśladować innych artystów; indywidualna praca nad tworzeniem fraz ruchowych oraz indywidualna analiza struktur choreograficznych; uczestnicy podnieśli swoją świadomość estetyczną*. Niektórzy (3 osoby) jako swoje szczególne dokonanie określili **zaangażowanie uczestników i ich ogromną chęć pracy** widoczną na zajęciach, a jedna wypowiedź nie wniosła dużo do analizy i nie dało się jej przyporządkować do żadnej kategorii.

Powyższe sukcesy zostały także przytoczone w wypowiedziach opisujących konkretne przykłady i sytuacje, wskazujące na rozwój i postęp indywidualny uczestnika/uczestniczki lub grupy artystycznej. Podanie przez prowadzących i prowadzące dokładnych momentów, podczas których widać rozwój u danej osoby czy w grupie artystycznej wskazuje na ich umiejętności obserwowania swoich podopiecznych, a także indywidualne podejście i umiejętności doceniania każdego uczestnika/uczestniczki. Ze względu na dużą różnorodność przytoczonych sytuacji podajemy wszystkie przykłady (ze zmienionymi imionami oraz nazwami grup, w celu zachowania anonimowości wypowiedzi), lecz z podziałem na rozwój indywidualny i rozwój grupy.

Przykłady rozwoju indywidualnego uczestnika/uczestniczki zajęć:

1. *Piotrek\* z Zajęć X- tegoroczny maturzysta, który przyszedł do zespołu dwa lata temu. Nic nie umiał, ale miał mnóstwo chęci i zaangażowania. Dzięki własnej pracy i pomocy innych tancerzy jego warsztat taneczny jest bardzo dobry. Stał się pełnoprawnym członkiem zespołu, na którego można zawsze liczyć.*
2. *Uczestnik Zajęć Y osobiście mi powiedział, że jest wdzięczny za moją pracę na rzecz jego rozwoju w tym zawodowego. Wiele czynności w zakresie obsługi sprzętu poznawał na zajęciach. Jako pasjonat, posiadając nabytą wcześniej wiedzę mógł zrealizować w praktyce na Zajęciach Y. Dzięki temu cyt." bardzo dobrze myśli o Dorozkarni".*
3. *Zosia\*, była bardzo zamknięta, nie chciała być "z przodu". Teraz podejmuje się trudniejszych zadań.*
4. *Kuba\*, który miał problemy z mówieniem i zaciskami poprawił wymowę, rozluźnił i nie odstaje od kolegów.*
5. *Uczeń z guzkami głosowymi twardymi. Początkowo brak styku w strunach głosowych, nabył świadomości zasad higieny głosu, nauczył się cierpliwie robić ćwiczenia rozluźniające. Po paru miesiącach powróciło zwanie strun i mógł nawet wystąpić na koncercie z prostą, nie szkodzącą mu piosenką.*
6. *Uczennica z problemami logopedycznymi, napięciami w ciele i z intonacją dającą znak zapytania o jej zdolności słuchowe. Po kilku miesiącach pracy - większość ćwiczeń wykonuje już z poprawną intonacją.*
7. *Moi uczniowie zaczynają lubić polskie piosenki i coraz chętniej je śpiewają, dzięki temu nabywają umiejętności lepszej analizy utworów, co przekłada się na emocjonalny wyraz wykonania :)*
8. *Dziecko, które było sporym problemem jeżeli chodzi o dyscyplinę i skupienie się, potrafiło pod koniec roku zwracać uwagę innym, żeby się ogarnęły, bo chce się czegoś nauczyć.*

9. Mam uczestników, którzy przychodzą od 1,5 roku na zajęcia, ukończyli 2 lata i kilka miesięcy, potrafią intonować czysto, są w tzw. stadium imitacji. Rodzice mówią mi, że dzieci w przedszkolu są bardzo otwarte, zbierają zabawki, są chętne do interakcji, lubią śpiewać. Widzę także, że rodzice realizują swoje pasje np. wokalne, śpiewają czysto i odważnie, wspierając mnie w śpiewie wielogłosowym na zajęciach.
10. Sytuacja, kiedy 6miesięczna Gosia\* powtórzyła po mnie słowo. Przed pandemią w grupie ze starszymi dziećmi jedna dziewczynka powtórzyła po mnie przebieg harmoniczny. Nazywa się to motyw imitacyjny i potrafiła odpowiadać na niektóre motywy.
11. Janek\* nauczył się podpisywać w dobrą stronę, Kasia\* przestała niszczyć swoje prace, jest dokładniejsza, cierpliwsza. Notorycznie dzieci porównują aktualnie omawianego artystę do tych poznanych wcześniej. Pamiętają co robiliśmy na zajęciach, odnoszą kontekst, rozumieją style, zamysł artysty.
12. W zależności od zadania wyróżniały się różne osoby z grupy, co uważam za największy sukces. Każde nowe zadanie było wyzwaniem, a wiedza oraz schematy wyuczone w szkole wcale nie ułatwiały, dlatego zdarzało się, że nagle dziecko, które ma zupełnie przeciętne zdolności manualne zaskakiwało kreatywnymi pomysłami wyróżniając się na tle grupy. Takie sytuacje są budujące dla dzieci, które na co dzień się nie wyróżniają i jednocześnie motywujące dla tych dzieci, którym rysowanie i malowanie przychodzi z łatwością.
13. Uczestnik ze zdiagnozowanym Zespołem Aspergera pracował z przyjemnością i świetnymi efektami.
14. Ważna jest dla mnie umiejętność nauki, jaką nabyli moi podopieczni. Aby był rozwój, trzeba najpierw się nauczyć, jak się uczyć. To umiejętności analizy, zadawania pytań w celu wyjaśnienia wątpliwości oraz wspólna analiza i rozwiązywanie problemu.

\*Imię zmieniono w celu anonimizacji danych

Przykłady rozwoju grupy uczestników/uczestniczek zajęć:

1. Stała grupa HAPPY RELAX- fantastyczni ludzie, którzy odnaleźli radość z pracy nad własnym ciałem i czują się ze sobą bezpiecznie.
2. Takich momentów jest wiele, ale najbardziej cieszą, te w których uczniowie przestają się wstydzić siebie i swoich głosów i otwierają się i zaczynają śpiewać pełnym, nieskrępowanym głosem.
3. Lubię jak w trakcie zajęć i pracy nad swoim indywidualnym projektem żartują, opowiadają dowcipy rozmawiają ze sobą na równych prawach bez względu np. na różnice wieku.
4. Bardzo wzrusza mnie, gdy dziewczynki wchodzą ze mną w rozmowę na temat wyrażania emocji, tego jak działa ludzka emocjonalność. Bardzo często poruszam z nimi temat ludzkich emocji, tego jak reagujemy na życiowe sytuacje. To jest podstawa do zrozumienia aktorstwa.
5. Mobilizacja przedpremierowa. Wkład pracy i zaangażowanie w przygotowania.
6. Zaangażowanie w występy przed rodzicami, większa pewność siebie przy kolejnych występach.

Prowadzący zostali również zapytani o to czy w ciągu roku zajęć pojawiły się jakieś **trudności** lub zaobserwowali elementy zajęć, które wymagają poprawy. Ankietowani udzielili bardzo zróżnicowanych odpowiedzi na ten temat, co nie pozwoliło na ich skategoryzowanie. 3 osoby stwierdziły, że nie spotkały się z żadnymi problemami, zaś dla innych 3 osób największą trudnością, jaką zgłosili było **wystąpienie pandemii koronawirusa**, która wstrzymała realizację wszystkich zajęć stałych w dotychczasowej formule i wymusiła zmiany w systemie organizacji pracy. **Dużo osób (8) zaobserwowało trudności organizacyjno-formalne** takie jak: potrzeba innego podziału wiekowego grupy; krótszy czas trwania zajęć lub inna godzina ich rozpoczęcia; problemy z Biletyną, która zajmuje za dużo czasu podczas zajęć oraz kwestie lokalowe. W związku z tym, że w innej części pojawiło się osobne pytanie o te aspekty pracy w Doróżkarni, szczegóły zasygnalizowanych problemów oraz propozycje ich rozwiązania przytoczymy w dalszej części niniejszego raportu.

Pozostałe trudności opisane przez prowadzących to brak spodziewanej frekwencji podczas zajęć (2 wypowiedzi), brak powodzenia w zdobyciu zaufania wśród uczestników (1 wypowiedź), indywidualny problem z uczestniczką zajęć (1 wypowiedź), trudna sytuacja osobista (1 wypowiedź) oraz trudności w zmotywowaniu uczestników do sprzątnięcia swojego stanowiska pracy (1 wypowiedź). Cieszy fakt, że nie było jednego dominującego problemu, który został wskazany przez pracowników i pracowniczkę, gdyż oznacza to, że wiele z nich wynika z indywidualnych potrzeb oraz charakteru pracy. Na pewno jednak warto zastanowić się nad wyeliminowaniem tych trudności i poprawieniem komfortu czy efektywności pracy, jeśli jest to możliwe, gdyż wykorzystanie pozyskanych danych do modyfikacji oferty i lepszego funkcjonowania instytucji było jednym z celów ewaluacji. Szczegółowo omawiamy te kwestie w dalszej części raportu, gdzie sformułujemy główne wnioski oraz rekomendacje na przyszłość.

## KORZYŚCI Z UCZESTNICTWA WYODRĘBNIANE PRZEZ PROWADZĄCYCH

Jednym z założonych celów ewaluacji była ocena zajęć pod względem kryterium użyteczności oraz trwałości efektów, które dało uczestnictwo w rozwoju artystycznym. Oprócz opinii uczestników oraz uczestniczek na temat efektów ich rocznej pracy oraz skali rozwoju poszczególnych umiejętności, zapytaliśmy również prowadzących o to, jakie kompetencje nabyli odbiorcy zajęć w ciągu ostatniego roku pracy. Z wypowiedzi ankietowanych wynika, że w sezonie artystycznym 2019/2020 efektem udziału uczestników w zajęciach było w dużej mierze nabycie **umiejętności warsztatowych/technicznych** (pojawiało się w 13 wypowiedziach na 15 odpowiedzi) oraz **umiejętności społecznych** (w 9 wypowiedziach). Ponieważ możliwość zdobywania poszczególnych umiejętności technicznych różni się znacząco w zależności od tematyki i rodzaju zajęć, wymieniane przez prowadzących kompetencje pogrupowaliśmy w zależności od dziedziny sztuki (tabela nr 2). Zaś w przypadku umiejętności społecznych podzieliliśmy je na umiejętności indywidualne i grupowe, co przedstawia tabela nr 3.

**Tabela nr 2** – Wykaz umiejętności warsztatowych wskazanych przez prowadzących i prowadzące

| Umiejętności warsztatowe/techniczne |                            |                                       |   |  |
|-------------------------------------|----------------------------|---------------------------------------|---|--|
| Wokal/muzyka                        | Aktorstwo                  | Film i animacja                       | Sztuki plastyczne                                 | Taniec   |
| emisja głosu                        | sprawność aktorska         | swoboda działania i wypowiedzi        | przełamywania konwencji pierwowzoru               | świadomość ciała                                 |
| dykcja                              | mówienie sceniczne         | gospodarowanie niskim budżetem        | swoboda w szukaniu rozwiązań plastycznych         | radość z tańczenia                               |
| Rytmizacja                          | świadomość bycia na scenie | stosowanie ogólnodostępnych rozwiązań | kształtowanie inteligencji wizualnej              | spojrzenia na taniec jako sztukę wysoką          |
| interpretacja piosenek              | improvizacja aktorska      | koordynowanie działań                 | rozpoznawanie omawianych prac i sylwetek artystów | indywidualna praca nad tworzeniem fraz ruchowych |
| prawidłowy oddech                   | wyrażanie emocji           | kompletowanie narzędzi                |   | indywidualna analiza struktur choreograficznych  |
| prawidłowa postawa ciała            |                            | wybór aktorów                         |   | większe zakresy rozciągnięcia ciała              |
| techniki relaksacyjne               |                            | tworzenie fabuły                      |   | kształtowanie poczucia rytmu                     |
| higiena głosu                       |                            | pisanie scenariusza                   |   | swoboda w improwizacji tanecznej                 |
| ćwiczenie aparatu mowy              |                            |                                       |   | umiejętność ruszania się w pulsie                |
| umiejętność audiowania              |                            |                                       |   |  |
| spontaniczne odpowiedzi muzyczne    |                            |                                       |   |  |

Prowadzący i prowadzące dostrzegli różnego rodzaju umiejętności społeczne, które rozwijały się w uczestnikach podczas roku zajęć artystycznych. Również sami uczestnicy byli pytani o rozwój swoich kompetencji w takich obszarach jak: umiejętności techniczne związane z tematyką zajęć (np. technika tańca, śpiewu, techniki plastyczne), umiejętności pracy w grupie, umiejętności komunikacji z innymi, umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzrost pewności siebie, kreatywność czy systematyczność. Zdecydowana większość ankietowanych odbiorców zajęć (między 70 a 90%) uznała, że zajęcia rozwinęły w nich te umiejętności, co pokrywa się obserwacjami osób prowadzących pracownie artystyczne. Pracownicy biorący udział w ewaluacji najczęściej wymieniali rozwój takich umiejętności jak: **kreatywność** (4 wypowiedzi), **samodzielność** (5 wypowiedzi) **oraz umiejętność pracy w zespole** (6 wypowiedzi). Oprócz tego zaobserwowali też szereg innych kompetencji, które wymienione są w tabeli nr 3 poniżej. Jak widać, częściej wskazywali na umiejętności indywidualne, co najprawdopodobniej wynika z tego, że nie we wszystkich pracowniach stawia się silny nacisk na efekty grupowe, a w każdej można zaobserwować indywidualny rozwój uczestników.

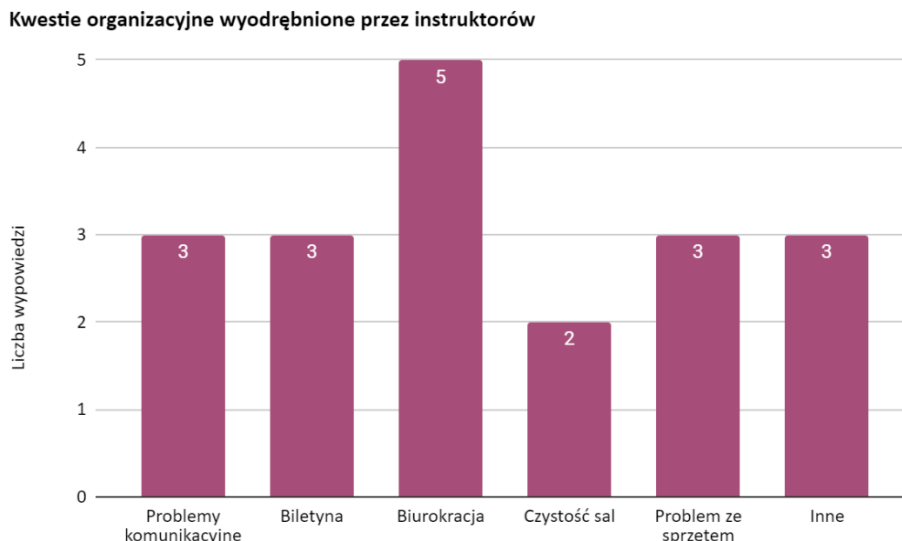
**Tabela nr 3** – Wykaz umiejętności społecznych wskazanych przez prowadzących i prowadzące

| <b>Umiejętności społeczne</b>                 |  |
|---|--|
| <b>Indywidualne</b>                           | <b>Grupowe</b>                           |
| Odpowiedzialność                              | umiejętność pracy w zespole              |
| Zaangażowanie                                 | tworzenie więzi społecznych i grupowych  |
| Kreatywność                                   | tożsamość z grupą, miejscem i pedagogiem |
| umiejętność komunikacji                       | odpowiedzialność za pracę grupie         |
| jasne formułowanie swoich potrzeb i problemów | umiejętność współpracy                   |
| pewność siebie                                |  |
| samodzielność                                 |  |
| konsekwencja w pracy                          |  |
| radość z postępów                             |  |
| szukanie niekonwencjonalnych rozwiązań        |  |
| przekraczanie swoich barier                   |  |

## OCENA KWESTII ORGANIZACYJNYCH PRZEZ PROWADZĄCYCH

Prowadzący i prowadzące zajęcia chętnie podzielili się swoimi spostrzeżeniami dotyczącymi organizacji i funkcjonowania naszego Domu Kultury w sezonie artystycznym 2019/2020. Spośród wszystkich prowadzących 3 osoby nie zgłosiły żadnych uwag, zaś pozostali przekazali zarówno pozytywne jak i negatywne refleksje oraz zaobserwowane kwestie. Zdecydowanie **więcej było jednak spostrzeżeń negatywnych**, gdyż pojawiły się one w 12 wypowiedziach, a pozytywne tylko u dwóch osób. Pracownicy okazali się dużo bardziej krytyczni niż uczestniczki i uczestnicy zajęć, gdyż kwestie organizacyjno-formalne zostały ocenione bardzo dobrze lub dobrze przez ponad 60% odbiorców zajęć. Ta rozbieżność może wynikać jednak z dwóch odmiennych rodzajów danych – oceny na skali Likerta przez uczestników oraz pytania otwartego skierowanego do prowadzących. Zazwyczaj w przypadku dowolnej wypowiedzi pojawia się więcej kwestii problematycznych i mniej docenia się pozytywne aspekty.

W opinii instruktorów prowadzących zajęcia pozytywnym aspektem organizacji funkcjonowania Dorożkarni jest to, że zawsze można liczyć na wsparcie i potrzebne informacje od osób pracujących w naszym Domu Kultury. Także względy czysto techniczne w postaci montażu klimatyzacji w sali nr 1 zostały wskazane przez jedną osobę. Negatywne opinie na temat kwestii organizacyjnych w instytucji można podzielić na 5 obszarów: biurokracja, Biletyna, problemy komunikacyjne, czystość sal, ograniczenia sprzętowe i inne, a liczba wypowiedzi dotyczących każdego obszaru jest widoczna na wykresie nr 10.



Wykres nr 10

Najwięcej zastrzeżeń zgłoszono do **kwestii formalnych i zagadnień związanych z biurokracją**, co prowadzący opisywali następująco: *dużo biurokracji w pracy instruktora; bardzo byłoby fajnie, gdyby nie było to zrzucane na nas(...). Zabiera mi to czas, który mogłabym poświęcić na lepsze przygotowanie się do zajęć artystycznych; większa pomoc administracji w kontakcie z uczniami, dotycząca wypełniania ankiet, płatności, organizacji, zajęć dodatkowych, oświadczeń - czyli z tym wszystkim co nie jest bezpośrednio związane z (... prowadzeniem zajęć...);*

częste zmiany dokumentów, nie chcę pilnować opłat. Problemem zbliżonym do wymienionego jest **kwestia Biletyna**, internetowego systemu zapisów oraz płatności za zajęcia, na który również często skarżyli się odbiorcy naszych działań. Spostrzeżenia pracowników na ten temat brzmiały: *Biletyna. Co tydzień poświęcamy z rodzicami 5-10 minut na rozwiązywanie problemów związanych z tym systemem, np. nie można zapisać się na zajęcia w dniu zajęć- ponieważ system automatycznie przesuwa zajęcia do minionych; są problemy z Biletyną - czasami wpłaty się nie rejestrują, czasami system w ogóle nie działa; Biletyna, problem z weryfikacją płatności, irytacja uczestników ze względu na niedogodności z tym związane też mi się czasem udziela.*

Bardzo ważny aspekt w całorocznej pracy prowadzących okazała się **kwestia komunikacji** ze swoimi przełożonymi oraz innymi pracownikami. Problemy w tym obszarze zgłosiły 3 osoby i opisały je tak: *przepływ komunikacji, nie zawsze jasne ustalenia do kogo przysyłać dokumenty; czasem informację dostajemy z opóźnieniem, czasem za dużo naraz zadań "PILNE" lub "WAŻNE". Trudno odróżnić priorytety, można niechcący coś pominąć i są też problemy z pocztą, z tych samych względów.* Kolejne 3 zgłosiły **kwestie lokalowe i sprzętowe**, zasugerowano: *brakuje nam stołów i przestrzeni; klamka w sali działała źle, dzieci nie potrafiły otwierać drzwi, co wpływało na przebieg zajęć; brakuje apteczki w pracowni plastycznej; stoły są odrapane i brzydkie.* Zwrócono także uwagę na czystość sal do ćwiczeń (2 wypowiedzi) oraz na inne rzeczy, które w większym stopniu były propozycjami do rozwoju instytucji, więc zamieściliśmy je w kolejnym podrozdziale.

## **PROPOZYCJE PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA**

Osoby wypełniające ankietę mogły zgłosić swoje pomysły dotyczące polepszenia oferty czy funkcjonowania instytucji podczas wypełniania paru pytań otwartych, choć bezpośrednio zapytaliśmy ich o to w ostatnim pytaniu dotyczącym tego jak Dom Kultury mógłby się rozwinąć w nadchodzącym sezonie artystycznym oraz jakie widzą potrzeby w rozwoju poszczególnych pracowni.

Parę osób zasugerowało **rozwiązania dotyczące systemu Biletyna**:

- *Ponieważ trudne jest dla mnie korzystanie z systemu Biletyna to wolę wysyłać sprawozdania mailowe.*
- *W Biletynie można połączyć dwa panele logowania w jeden.*

Niektórzy przedstawili swoje pomysły dotyczące **prowadzenia zajęć**:

- *Można pomyśleć o niektórych zajęciach online (np. warsztatach) i transmisjach "na żywo" z wydarzeń. Pozwoli to na dotarcie do ewentualnych nowych uczestników i do naszych widzów, którzy nie mogą być na miejscu.*
- *Bardzo chciałabym aby zajęcia teatralne były podzielone na 2 grupy wiekowe. Uważam, że stworzyłoby to warunki do tego, aby wdrożyć bardziej szczegółowo dopasowaną, względem wieku, wiedzę i umiejętności, które pozwoliłyby uczestnikom wejść na wyższy poziom nauki aktorstwa. Zauważam różnice w rozumieniu zadań, które realizujemy.*
- *Myślę, że dobrze byłoby móc prowadzić zajęcia w duecie prowadzących, podnosi to jakość zajęć.*
- *Ewentualne zmiany dotyczące trybu pracy, bo praktycznie za każdym razem przekraczam pracogodziny, jeśli miałbym pracować 4 godziny dziennie i tego się konsekwentnie trzymać wykonałbym połowę mniej niż jest zrobione.*

Wiele osób przedstawiło swoje spostrzeżenia dotyczące **działań promocyjnych** Dorożkarni oraz **organizacji wydarzeń czy współpracy między grupami**:

- *Sytuacja pandemii spowodowała, że widać było jak ważne są grupy artystyczne, które tworzą spektakle. Istotne jest realizacja przedsięwzięć artystycznych, które potem są nagrywane.*
- *Jeśli będzie taka możliwość, na pewno chcielibyśmy zarejestrować piosenkę o Dorożkarni, którą stworzyliśmy wspólnie z naszymi uczniami.*
- *Mam różne pomysły na identyfikacje wizualne dla Dorożkarni w przestrzeni wirtualnej itp. Bardzo lubię tworzyć tego typu realizacje i wydaje mi się, że choć należy dbać o różnorodność w promocji wydarzeń etc. efekt wizualny spajający rozpoznawanie Dorożkarni oprócz logo jest przyciągający i przyjazny.*
- *Moglibyśmy nawiązać współpracę z twórcami filmów z Dorożkarni, być może mogliby nam pomóc z montażem i postprodukcją filmików.*
- *Tworzenie archiwum medialnego wydarzeń pozwala na istnienie Dorożkarni w sieci.*
- *Chciałbym organizować częściej wydarzenia taneczne.*
- *Myślę, że przydałby się na stałe dostęp do Notesu, informatora Zachęty, MSN i CSW i innych pomniejszych instytucji i wydarzeń. Szczególnie na I piętrze gdzie rodzice czekają na dzieci.*
- *Dzieciom przydałby się zawody, wyjazdy itp. na które mogłyby się przygotowywać i do których by trenowały.*
- *Poszerzenie programu dla wszystkich grup tanecznych o dodatkowe warsztaty z różnorodnych technik. Takie "mistrzowskie" warsztaty pozwalają na powiększanie wachlarza umiejętności, ale przede wszystkim młodzi ludzie dostrzegają, że można ruszać się na różne sposoby, zazwyczaj równie interesujące. Zamknięcie się na jeden tor myślowo-ruchowy nie wpływa pozytywnie na wszechstronny rozwój. Wprowadza rutynę.*
- *Więcej projektów na zewnątrz.*
- *Potrzeba więcej środków finansowych na wyjazdy zespołu teatralnego (warsztaty, festiwale)*
- *Proponuję zrobić koncert z piosenkami wydanymi przez Dorożkarnię w ramach MIT TON.*

Wskazano także na kwestie **doposażenia pracowni** czy **zmiany w przestrzeni**:

- *Przy sali tanecznej nie ma szatni. Wchodzenie na sali z kurtkami, butami i torbami nie pomaga w budowaniu energii pracy na zajęciach, zawsze coś w tych kurtkach jest ciekawego. Oczywiście to pewnie znany problem i możliwości na szatnie nie ma, ale ja to zauważam jako problem.*
- *Miękki dywan do pracy na podłodze byłby mile widziany.*
- *Fajne byłoby wprowadzenie do pracowni wokalnej nowoczesnych technik video, online. Moglibyśmy nagrywać więcej filmików do sieci. Sala mogłaby zostać wyposażona w blendę i statyw do telefonu lub aparat z funkcją nagrywania.*
- *Do pracowni filmowej przydałby się nowy komputer, choć to spory wydatek. Na pewno odświeżenie licencji na programy montażowe i muzykę, którą wykorzystujemy w klipach etc. Potrzebny jest także plecak do sprzętu foto/wideo oraz narzędzia do animacji, typu flamastry, markery, podkładki podświetlane.*



## PODSUMOWANIE I REKOMENDACJE

---

### PODSUMOWANIE

Wyniki przeprowadzonych badań ewaluacyjnych wskazują na **dobre funkcjonowanie instytucji i proponowanej oferty artystycznej**. Zajęcia w sezonie artystycznym 2019/2020 spełniły zakładane cele, zarówno pod względem **zadowolenia z zajęć** (97% ankietowanych było bardzo zadowolonych i zadowolonych z udziału w zajęciach), **spełnienia oczekiwań odbiorców** (zajęcia spełniły oczekiwania 99% badanych), jak i **oceny nabytych umiejętności** (znacząca większość przebadanych uczestników i uczestniczek, uznała, że zajęcia rozwinęły u nich umiejętności techniczne oraz społeczne).

Szczególnie istotna wydaje się **wysoka spójność w postrzeganiu oferty** Dorożkarnii przez 2 badane grupy: **uczestników i uczestniczki zajęć oraz prowadzących i prowadzące zajęcia**. Jako najczęściej doceniane elementy uczestnicy i uczestniczki wymieniali podejście prowadzących lub ich kompetencje, dobrą atmosferę na zajęciach, aspekty techniczne zajęć oraz wolność twórczą. Prowadzący i prowadzące ocenili zaś jako najmocniejsze strony swoich działań podejście do uczestników oraz swój warsztat, a także swoje umiejętności jako pedagogów, a największe sukcesy wskazali w takich kategoriach jak: zaangażowanie uczestników, zbudowane zaufanie i dobra atmosfera, wzmocnienie i rozwój uczestników. Dostrzeganie pozytywnych aspektów zajęć w podobnych elementach przez obie grupy świadczy o tym, że proponowane metody pracy sprawdzają się, a **profesjonalizm i zaangażowanie prowadzących w jasny sposób przekłada się na zaangażowanie i zadowolenie uczestników oraz uczestniczek**. Jest to szczególnie ważne w kontekście chęci reprezentowania przez naszą instytucję takich wartości jak **partnerstwo i dbałość o więzi międzyludzkie**. Dzięki partnerskim relacjom oraz wzajemnemu zaufaniu zajęcia stają się przestrzenią, w której każdy może realizować swoje artystyczne marzenia i doskonalić swoje umiejętności w bezpiecznej, wspierającej oraz twórczej atmosferze.

Dodatkowo, zarówno osoby prowadzące zajęcia, jak i ich odbiorcy, zauważyli **rozwój wielu umiejętności** w tym sezonie artystycznym. Pracownicy częściej wskazywali na wzrost **umiejętności technicznych** u swoich podopiecznych, choć również dostrzegli poprawienie się **umiejętności społecznych** takich jak: umiejętności pracy w zespole, skutecznej komunikacji, wzrost samodzielności czy pewności siebie, a także rozwój kreatywności. Podobne aspekty oceniali uczestnicy oraz uczestniczki zajęć. Zdecydowana większość (od 70 do 90% w zależności od kategorii) uznała, że zajęcia pomogły im rozwinąć w dużym stopniu takie umiejętności jak: umiejętności techniczne związane z tematyką zajęć, umiejętności pracy w grupie, umiejętności komunikacji z innymi, umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzrost pewności siebie, kreatywność oraz systematyczność. Takie wyniki świadczą o **wysokiej użyteczności i skuteczności zajęć** proponowanych w ofercie, gdyż uczestniczki i uczestnicy **nabywają nowe kompetencje dzięki edukacji artystycznej** i mogą z nich korzystać również w życiu codziennym.

Istotnymi aspektami, które pojawiły się podczas badań ewaluacyjnych są **problemy i trudności związane z kwestiami organizacyjnymi Domu Kultury**. Uczestniczki i uczestnicy raczej ocenili ten obszar pozytywnie, zwłaszcza doceniono zaproponowaną ofertę oraz warunki do prowadzenia zajęć, a zgłoszono problemy związane z systemem płatności, systemem zapisów oraz ceną zajęć. Prowadzący zajęć mieli za to szereg negatywnych spostrzeżeń, zwłaszcza dotyczących trudności organizacyjno-formalnych, związanych z biurokracją, systemem zapisów i płatności (Biletyną) czy poprawieniem warunków lokalowych oraz sprzętowych w danych pracowniach.

Obie grupy przedstawiły też **szczegółowe pomysły na to jak z ich perspektywy można usprawnić funkcjonowanie instytucji czy zaproponowaną ofertę**. Bardzo pozytywnie oceniamy chęć wypowiedzenia się i zgłoszenia swoich pomysłów przez obie grupy badanych, gdyż świadczy to o ich refleksyjności i poczuciu odpowiedzialności za funkcjonowanie instytucji. Pośród inicjatywy uczestniczek i uczestników zajęć nie wyróżniła się żadna konkretna potrzeba, więc można założyć, że bardziej odnoszą się one do indywidualnych potrzeb. W związku z tym uważamy, że **należy rozważyć możliwość realizacji każdej z przedstawionych inicjatyw osobno**. Podobne tendencje obserwowaliśmy w odpowiedziach prowadzących, choć parokrotnie wskazywano na potrzeby związane z rejestrowaniem video pracy z uczestnikami, aby można było ją pokazywać online, chęć większej współpracy między różnymi grupami artystycznymi, a także prezentowano pomysły dotyczące prowadzenia zajęć czy systemu Biletyna.

Przewijającym się wątkiem całego procesu ewaluacji była również **pandemia koronawirusa** - kwestia całkowicie niezależna od działań instytucji. Zarówno prowadzący zajęcia, jak i uczestnicy, tłumaczyli różne zjawiska sytuacją epidemiologiczną w kraju, co z oczywistych względów mogło wpłynąć na **ich komfort pracy i odbiór zajęć**. Warto pamiętać, że jest to istotny czynnik, który mógł rzutować na wyniki badań, chociażby przez niską stopę zwrotu ankiet od uczestników i uczestniczek zajęć (25% korzystających). W związku z tym należy mieć na uwadze, że wyniki przeprowadzonej ewaluacji nie są jednoznacznie miarodajne, gdyż **stanowią yciniek opinii wszystkich odbiorców**.

Biorąc pod uwagę założone główne **cele ewaluacji** takie jak: zbiór danych dotyczących danego sezonu artystycznego; ocena na ile udało się osiągnąć założone cele podczas roku zajęć; wykorzystanie danych do modyfikacji oferty i lepszego funkcjonowania instytucji; można stwierdzić, że **cele te zostały w większości zrealizowane**. Ze względu na przedłużenie się procesu analizy wyników, a także rozpoznawczy charakter przeprowadzonego procesu ewaluacji (w takiej formule realizowanego po raz pierwszy), w najmniejszym stopniu udało się osiągnąć ostatni z założonych celów, gdyż rekomendacje płynące z tej ewaluacji zostały sformułowane po rozpoczęciu nowego sezonu artystycznego, wobec czego część z nich nie będzie mogła zostać wdrożona.

Otrzymane wyniki badania ewaluacyjnego potwierdziły **spójność podejmowanych działań artystycznych i ich efektów w sezonie 2019/2020 z deklarowanym w misji Dorożkarni** wspieraniem każdego oraz rozwijaniem talentów oraz **ze wskazanymi w Strategii Domu Kultury Dorożkarnia priorytetami** takimi jak edukacja, wizerunek i zespół. Spójność tę mogliśmy stwierdzić zarówno w oparciu o odpowiedzi udzielone w ankietach przez uczestników i uczestniczki zajęć, jak również przez prowadzących zajęcia.

Z udzielonych odpowiedzi wynika, że zajęcia realizowane w ramach oferty Domu Kultury **umożliwiają ich uczestnikom bycie twórczym, odważnym, radosnym i zaangażowanym** oraz **rozwijać swoje umiejętności artystyczne przy wsparciu prowadzących**. Określone obszary to dwa z czterech deklarowanych elementów misji Dorożkarni. Dodatkowo, przeprowadzona ewaluacja wskazała na realizację jednego z pięciu priorytetów wskazanych w Dorożkarni, który zostało określony jako zwrócenie uwagi na to, że **twórczość jest procesem, a sam proces ma wartość**, a ze rozumieniem kultury jako procesu wiąże się **przyznanie prawa do eksperymentowania i doświadczania**.

## REKOMENDACJE

Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji zajęć w sezonie artystycznym 2019/2020, Zespół ewaluacyjny rekomenduje następujące działania odpowiednio w odniesieniu do następujących obszarów:

### 1. OFERTA I ORGANIZACJA ZAJĘĆ

- W kontekście decyzji dotyczących prowadzenia zajęć online, kierować się wynikami z ankiety przeprowadzonej na początku czerwca 2020 roku przez Iwonkę Okupską, gdyż z badań ewaluacyjnych nie wynika jednoznacznie czy badani są zainteresowani uczestnictwem w takiej formie zajęć;
- Analizę przypadków dużego zróżnicowania wiekowego w grupach oraz ocena czy ma ono wpływ na metodykę prowadzenia zajęć, a następnie rozważenie możliwości podziału grup, w których to zróżnicowanie wiekowe uczestników stanowi utrudnienie;
- Zapoznanie się przez osoby decyzyjne z inicjatywami, propozycjami i rozwiązaniami zgłoszonymi przez uczestników zajęć i wybranie tych, które są możliwe do wdrożenia;
- Analizę zgłoszonych przez instruktorów potrzeb dotyczących rozwoju pracowni celem podjęcia ew. działań i zaplanowania wydatków w kolejnym roku budżetowym;
- Rozważenie możliwości zorganizowania wewnętrznego szkolenia dla pracowników dotyczącego zasad obsługi Biletyny, a także zapewnienie rodzicom/opiekunom wsparcia związanego z problemami przy zapisach czy płatnościach;
- Dostarczenie prowadzącym listy obowiązujących dokumentów oraz uwzględnienie ich wypełniania w rocznym harmonogramie;

### 2. METODYKA PROCESU EWALUACJI

- W przyszłym sezonie podjęcie działań mających na celu zapewnienie większej liczby ankietowanych uczestników zajęć, aby uzyskać większą miarodajność danych;
- Zaproponowanie uczestnikom możliwości wypełniania ankiety w dwóch formach: w formie internetowej lub papierowej, co pozwoli wypełnić ankiety uczestnikom podczas ostatnich czy przedostatnich zajęć w sezonie;

- Wcześniejsze rozpoczęcie przygotowań do ewaluacji tj. w marcu/kwietniu, oraz przeprowadzenie badań na początku czerwca, gdyż w okresie kończenia roku szkolnego i artystycznego pozyskiwanie danych może być znacznie utrudnione;
- Zaplanowanie procesu analizy danych na drugą połowę czerwca, przy jednoczesnym zapewnieniu osoby, która powinna zająć się tym procesem;
- Ponieważ ankieta dla uczestników i uczestniczek zajęć wydaje się adekwatna, zarówno ze względu na czas jej wypełniania, ilość i rodzaj pytań, jak i zakres tematyczny, rozważenie możliwości posługiwania się tą ankietą w kolejnych badaniach ewaluacyjnych, co dodatkowo zapewni porównywalność otrzymanywnych wyników na przestrzeni następujących po sobie lat;
- Rozważenie zastosowania innego narzędzia badawczego dla prowadzących zajęcia np. kwestionariusz pytań do rozmowy, udoskonalenie obecnej ankiety lub warsztat ewaluacyjny, przy obecnym narzędziu dużo wątków powtarzało się i mieszało, co utrudniało znacząco analizę danych;
- Ustalenie konkretnych zasad dostarczania i odbioru wypełnionych ankiet (czas, ścieżki, kto dystrybuuje i zbiera), takich które na stałe wpisałyby się w działania podsumowujące funkcjonowanie DK w kolejnych sezonach artystycznych;
- Rozdzielenie pytań otwartych (jedno pytanie = jedna odpowiedź), aby mieć większą pewność przy interpretacji uzyskanych danych;
- Utrzymanie metodologii organizacji realizacji procesu ewaluacji w postaci działania zespołu wieloosobowego, w którym poszczególni członkowie zespołu odpowiadają za inną część działań w Dorożkarni, oraz wytypowanie jednej osoby odpowiedzialnej za cały proces ewaluacji;
- Zobowiązanie prowadzących zajęcia do udzielenia odpowiedzi na pytania czy udziału w ewaluacji przed zakończeniem umów z współpracownikami;
- Podczas planowania procesu ewaluacji należy brać pod uwagę system i zasady dotyczące planów rocznych i pracy prowadzących;

## ANEKS – TREŚĆ ANKIET

---

### EWALUACJA ZAJĘĆ 2019/2020 W DOMU KULTURY DOROŻKARNIA

*Drodzy Uczestnicy i Uczestniczki zajęć, drodzy Rodzice,*

*dziękujemy, że jesteście z nami i bierzecie udział w działaniach Domu Kultury Doróżkarnia.*

*Chcemy poznać Wasze opinie o zajęciach, które odbywały się w sezonie artystycznym 2019/2020, aby móc przygotować ofertę na kolejny rok i lepiej dostosowywać ją do Waszych potrzeb.*

*Będziemy wdzięczni za poświęcenie około 5-10 minut na wypełnienie anonimowej ankiety na ten temat.*

*Jeśli jesteście Rodzicami najmłodszych uczestników naszych zajęć, to zachęcamy, abyście wypełnili ankietę razem ze swoimi dziećmi.*

*Pozdrawiamy!*

*Zespół Doróżkarni*

#### **1. Które zajęcia prowadziłeś/prowadziłaś w sezonie 2019/2020 w Doróżkarni?**

- ANIMA
- PARASOL Studio filmowe
- FABRYKA WYOBRAŹNI Pracownia Rysunku i Malarstwa
- SZTUKA I TECHNIKA
- PUCHATKI RODZINNE Pracownia plastyczna
- PUCHATKI Pracownia plastyczna
- PASZCZAKI Pracownia plastyczna
- PUCHATKI Pracownia Taneczna
- PASZCZAKI Pracownia Taneczna
- TWÓRCY KROKÓW (dzieci)
- TWÓRCY KROKÓW (młodzież)
- Teatr Tańca TEST
- Studio Tańca JAZZ
- Teatr Tańca JAZZ
- BREAKDANCE
- Studio Teatralne START
- Teatr START
- Teatr ZAKAZ
- Teatr ZACZAROWANE KOŁO
- Teatr FIAKIER
- HAPPY RELAX
- GLINIARNIA Pracownia Ceramiki
- GORDONKI
- WYTWÓRNIA DŹWIĘKÓW Pracownia wokalna

**2. Jak oceniasz swoje ogólne zadowolenie z zajęć lub zadowolenie Twojego dziecka?** *Pytanie jednokrotnego wyboru*

- Jestem bardzo zadowolony/a
- Jestem zadowolony/a
- Jestem ani zadowolony/a ani niezadowolony/a
- Jestem niezadowolony/a
- Jestem bardzo niezadowolony/a

**3. Czy zajęcia spełniły Twoje oczekiwania jako uczestnika/uczestniczki lub jako Rodzica?** *Pytanie jednokrotnego wyboru*

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie
- Nie wiem

**4. Jak oceniasz poszczególne elementy zajęć?** *Pytanie w skali Likerta*

|   | Bardzo źle | Źle | Umiarkowanie | Dobrze | Bardzo dobrze | Nie mam zdania |
|---|------------|-----|--------------|--------|---------------|----------------|
| Przydatność przekazywanych treści w Twoim rozwoju (lub Twojego dziecka) |            |     |              |        |               |                |
| Atrakcyjność form wykorzystywanych podczas zajęć                        |            |     |              |        |               |                |
| Atmosfera podczas zajęć   |            |     |              |        |               |                |
| Przyjemność z uczestnictwa w zajęciach                                  |            |     |              |        |               |                |
| Sposób prowadzenia zajęć  |            |     |              |        |               |                |
| Umiejętności osoby prowadzącej zajęcia                                  |            |     |              |        |               |                |

**5. Co lubiłeś/lubiłaś (lub Twoje dziecko) na zajęciach? Co Ci się najbardziej podobało?** *Pytanie otwarte*

**6. Czego nie lubiłeś/nie lubiłaś (lub Twoje dziecko) na zajęciach? Co proponujesz, że wymagałoby zmiany w przyszłym roku?** *Pytanie otwarte*

**7. Na ile uczestnictwo w zajęciach rozwinęło poszczególne umiejętności u Ciebie (lub u Twojego dziecka)?** *Pytanie w skali Likerta*

|   | 1 – W ogóle | 2 | 3 | 4 | 5 – w bardzo dużym stopniu | Nie mam zdania |
|---|-------------|---|---|---|----------------------------|----------------|
| Umiejętności techniczne związane z tematyką zajęć (np. technika tańca, śpiewu, techniki plastyczne) |             |   |   |   |                            |                |
| Umiejętność pracy w grupie  |             |   |   |   |                            |                |
| Umiejętności komunikacji z innymi   |             |   |   |   |                            |                |
| Umiejętność radzenia sobie ze stresem   |             |   |   |   |                            |                |
| Wzrost pewności siebie  |             |   |   |   |                            |                |
| Kreatywność   |             |   |   |   |                            |                |
| Systematyczność   |             |   |   |   |                            |                |

**8. Czy jest coś jeszcze co chciałbyś/chciałabyś dodać w oparciu o swoje doświadczenie z zajęć (lub Twojego dziecka)? A może zabrakło Ci nauki jakiejś umiejętności?** *Pytanie otwarte*

**9. Jak oceniasz poszczególne elementy organizacyjne zajęć?** *Pytanie w skali Likerta*

|  | Bardzo źle | Źle | Umiarkowanie | Dobrze | Bardzo dobrze | Nie mam zdania |
|--|------------|-----|--------------|--------|---------------|----------------|
| Cena zajęć   |            |     |              |        |               |                |
| System zapisów   |            |     |              |        |               |                |
| System płatności   |            |     |              |        |               |                |
| Warunki do prowadzenia zajęć (sprzęt, warunki lokalowe itp.) |            |     |              |        |               |                |
| Zaproponowana oferta w sezonie 2019/2020                     |            |     |              |        |               |                |

**10. Czy chciałabyś/chciałbyś coś dodać? Jeśli, któryś z elementów oceniłeś negatywnie będziemy wdzięczni za informację, co wymaga poprawy.** *Pytanie otwarte*

**11. Czy planujesz (lub Twoje dziecko) uczestniczyć w zajęciach w kolejnym roku?**

*Pytanie jednokrotnego wyboru*

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie
- Nie wiem

**12. Czy korzystałbyś/korzystałabyś z oferty zajęć w formule online?** *Pytanie*

*jednokrotnego wyboru*

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie
- Nie wiem

**13. W jakich zajęciach chciałbyś/chciałabyś (lub Twoje dziecko) wziąć udział w przyszłym roku? Czego brakuje Ci (lub Twojemu dziecku) w ofercie Domu Kultury Dorożkarnia?** *Pytanie otwarte*

## **EWALUACJA ZAJĘĆ 2019/2020 W DOROŻKARNI - ANKIETA DLA PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA**

*Drodzy Prowadzący i drogie Prowadzące zajęcia,*

*w ramach ewaluacji wewnętrznej staramy się przyglądać wspólnym działaniom artystycznym w sezonie 2019/2020. W związku z tym przekazujemy Wam ankietę, której powstawanie konsultowaliśmy – bardzo Wam za to dziękujemy.*

*Prosimy Was o jej wypełnienie, co powinno zająć około 15-20 minut. Wypełniając ankietę weźcie pod uwagę, że bardzo ważne jest to, abyście udzielili odpowiedzi na każde z pytań w niej zawartych. Zróbcie to koniecznie!*

*Wasze przemyślenia, a także opinie uczestników i uczestniczek (wyrażone w innej ankiecie) pozwolą nam rzetelnie podsumować ubiegły rok artystyczny oraz lepiej przygotować się do kolejnego sezonu.*

*Wyniki ewaluacji przedstawimy Wam na spotkaniu w lipcu lub sierpniu.*

*Pozdrawiamy!*

*Julia, Iwona, Katarzyna i Krzysztof – zespół ewaluacyjny*

**1. Które zajęcia prowadziłeś/prowadziłaś w sezonie 2019/2020 w Dorożkarni?**

- ANIMA
- PARASOL Studio filmowe
- FABRYKA WYOBRAŹNI Pracownia Rysunku i Malarstwa
- SZTUKA I TECHNIKA
- PUCHATKI RODZINNE Pracownia plastyczna
- PUCHATKI Pracownia plastyczna
- PASZCZAKI Pracownia plastyczna



- PUCHATKI Pracownia Taneczna
- PASZCZAKI Pracownia Taneczna
- TWÓRCY KROKÓW (dzieci)
- TWÓRCY KROKÓW (młodzież)
- Teatr Tańca TEST
- Studio Tańca JAZZ
- Teatr Tańca JAZZ
- BREAKDANCE
- Studio Teatralne START
- Teatr START
- Teatr ZAKAZ
- Teatr ZACZAROWANE KOŁO
- Teatr FIAKIER
- HAPPY RELAX
- GLINIARNIA Pracownia Ceramiki
- GORDONKI
- WYTWÓRNIA DŹWIĘKÓW Pracownia wokalna

2. **Jakie są najmocniejsze strony Twoich zajęć? Które z zastosowanych rozwiązań w prowadzeniu zajęć sprawdziły się?** *Pytanie otwarte*
3. **Co oceniasz jako swój sukces w pracy z uczestnikami/uczestniczkami Twoich zajęć?** *Pytanie otwarte*
4. **Czy w ciągu roku pojawiły się jakieś trudności? Czy widzisz jakieś elementy zajęć, które wymagają poprawy?** *Pytanie otwarte*
5. **Jakie umiejętności nabyli uczestnicy Twoich zajęć w ciągu ostatniego roku?** *Pytanie otwarte*
6. **Spróbuj opisać jedną czy dwie sytuacje, dzięki którym dostrzegłeś/dostrzegłaś rozwój uczestnika/uczestniczki Twoich zajęć. Pochwal się swoim sukcesem! :)** *Pytanie otwarte*
7. **Czy masz jakieś spostrzeżenia dotyczące organizacji pracy w Dorożkarni? Czegoś Ci brakuje lub coś sprawia Ci trudności?** *Pytanie otwarte*
8. **Masz pomysł jak Dom Kultury mógłby się rozwinąć w nadchodzącym sezonie artystycznym? Jakie są Twoje potrzeby dotyczące rozwoju pracowni, którą prowadzisz?** *Pytanie otwarte*